

Ο ΗΙΥ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΦΑΙΡΑ

ΑΛΛΑΖΟΝΤΑΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ
ΠΡΟΑΣΠΙΖΟΝΤΑΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΑΘΗΝΑ 2016

Ο ΗΙV ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΦΑΙΡΑ

ΑΛΛΑΖΟΝΤΑΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ
ΠΡΟΑΣΠΙΖΟΝΤΑΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΑΘΗΝΑ 2016

Συγγραφή - Έρευνα - Επιμέλεια έκδοσης
Τσιακαλάκης Γιώργος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ.....	6
«Ο HIV ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΦΑΙΡΑ».....	8
ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΗΣΕ ΤΟ ΕΡΓΟ.....	10
ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΣΤΙΓΜΑΤΟΣ.....	12
Γιατί το HIV/AIDS είναι συνυφασμένο με το στίγμα.....	13
Στίγμα και ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.....	13
Πως επηρεάζει το στίγμα την αντιμετώπιση του HIV.....	14
Πως επηρεάζει το στίγμα τους ανθρώπους που ζουν με HIV.....	14
Αυτοστιγματισμός / Εσωτερικευμένο στίγμα.....	16
Πηγές αναπαραγωγής διακρίσεων.....	16
Πολιτεία.....	16
Υπηρεσίες υγείας.....	17
Εργασία.....	18
Το στίγμα στο οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον.....	19
Περιορισμοί μετακίνησης και εγκατάστασης.....	19
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ.....	20
ΝΑ ΝΙΚΗΣΟΥΜΕ ΤΟ ΣΤΙΓΜΑ.....	24

ΑΛΛΑΖΟΝΤΑΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Το πρώτο δεκάμηνο του 2015 δηλώθηκαν στην Ελλάδα 667 νέα περιστατικά HIV, εκ των οποίων 590 αντιστοιχούσαν σε άνδρες και 77 σε γυναίκες, ενώ ο συνολικός αριθμός των ανθρώπων που ζουν με HIV/AIDS και έχουν δηλωθεί μέχρι την 31η Οκτωβρίου 2015 ανέρχεται σε 15.109.

Συγκριτικά με τη διετία 2011-2012, το 2014 καταγράφηκε για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά μείωση των κρουσμάτων, αφού το 2012 είχαν καταγραφεί 10,7 νέα περιστατικά HIV ανά 100.000 άτομα λόγω της έξαρσης στους χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών, ενώ το 2014 ο ρυθμός εμφάνισης είχε μειωθεί στο 7,3. Παραμένει όμως ακόμη υψηλός αν αναλογιστούμε πως το 2004 ο ίδιος δείκτης ήταν 4,0, ενώ τη διετία εισόδου της χώρας στην οικονομική κρίση 2009-2010 ανήλθε στο 5,5. Σύμφωνα με τα επίσημα επιδημιολογικά στοιχεία του ΚΕΕΛΠΝΟ για τους πρώτους δέκα μήνες του 2015 καταγράφεται σταθεροποίηση του επιπολασμού του ιού.

Μόνο την τελευταία πενταετία, ο συνολικός αριθμός των ανθρώπων που ζουν με HIV/AIDS στη χώρα μας αυξήθηκε συνολικά κατά περίπου 50%. Οι ετήσιες επιδημιολογικές εκθέσεις αναδεικνύονται στην ισχυρότερη επιχειρηματολογία και στην απόλυτη επιβεβαίωση της ανάγκης όχι μόνο να μην εφησυχάσουμε ως πολιτεία και ως κοινωνία των πολιτών, αλλά να εντείνουμε περαιτέρω τις στοχευμένες πρωτοβουλίες ευαισθητοποίησης και τις παρεμβάσεις προαγωγής της πρόληψης και της τακτικής εξέτασης. Το 2010 παρακολουθούνταν από τις Μονάδες Ειδικών Λοιμώξεων 8.516 άνθρωποι με HIV/AIDS, ενώ τον Οκτώβριο του 2015 ο αριθμός τους είχε αυξηθεί στους 13.239.

Παρά το γεγονός ότι ο HIV έχει μετατραπεί σε ένα χρόνιο νόσημα και οι ιατρικές εξελίξεις παρέχουν υπό προϋποθέσεις καλή ποιότητα και προσδόκιμο ζωής στα άτομα που ζουν με HIV/AIDS, ο κοινωνικός αποκλεισμός, οι διακρίσεις και ο στιγματισμός φέρνουν επιτακτικά στο προσκήνιο την κοινωνική διάσταση του θέματος. Πέρα και

πάνω από την ιατρική, το ζήτημα ενέχει διαστάσεις που αφορούν στις αξίες, στον τρόπο ζωής μας, στο διάλογο μεταξύ των πολιτισμών, στα ανθρώπινα δικαιώματα, στην ίδια τη συνοχή της κοινωνίας μας.

Το έργο «Ο HIV στη Δημόσια Σφαίρα: Αλλάζοντας Αντιλήψεις - Προασπίζοντας Δικαιώματα» αποτέλεσε μία πλατφόρμα συνεργασίας του Συλλόγου Οροθετικών Ελλάδος «Θετική Φωνή» με τις οργανώσεις «PRAKSIS» και «Κέντρο Ζωής», με σκοπό:

- Την αντιμετώπιση του κοινωνικού στίγματος που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι που ζουν με HIV
- Την προάσπιση των δικαιωμάτων και την αύξηση της ορατότητάς τους στη δημόσια σφαίρα
- Την ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των κύριων διαμορφωτών των πολιτικών και της κοινής γνώμης, δηλαδή των εκπροσώπων του ελληνικού κοινοβουλίου, της τοπικής αυτοδιοίκησης και των μέσων ενημέρωσης, καθώς και των αποφάσεων φορέων, τοπικών αρχών και δικαστηρίων που επηρεάζουν τα δικαιώματα των ανθρώπων που ζουν με HIV/AIDS.

Το έργο «Ο HIV στη Δημόσια Σφαίρα» χρηματοδοτήθηκε στο πλαίσιο του Προγράμματος «Είμαστε όλοι Πολίτες», το οποίο είναι μέρος του συνολικού Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του ΕΟΧ για την Ελλάδα. Διαχειριστής Επιχορήγησης του Προγράμματος είναι το Ίδρυμα Μποδοσάκη. Στόχος του Προγράμματος είναι η ενδυνάμωση της κοινωνίας των πολιτών στη χώρα μας και η ενίσχυση της κοινωνικής δικαιοσύνης, της δημοκρατίας και της βιώσιμης ανάπτυξης.

ΑΛΛΑΖΟΝΤΑΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ

Ο ΗΙV ΣΤΗ
ΔΗΜΟΣΙΑ
ΣΦΑΙΡΑ

Κάθε άτομο αναπτύσσει τις προσωπικές απόψεις και αντιλήψεις του αναφορικά με το HIV/AIDS, βάσει όσων ακούει, διαβάζει και συζητάει με τον περίγυρό του, κυρίως όμως βάσει όσων στοιχείων προσλαμβάνει μέσα από το δημόσιο διάλογο γύρω από το συγκεκριμένο θέμα. Περίπου τριανταπέντε χρόνια μετά από την πρώτη διάγνωση, ένα ποσοστό των ανθρώπων που συμμετέχουν στη διαμόρφωση του δημόσιου λόγου, αλλά και σημαντικό μέρος της κοινωνίας έχει κατανοήσει τις πραγματικές κοινωνικές και επιδημιολογικές διαστάσεις της νόσου.

Ωστόσο οι στερεοτυπικές προσεγγίσεις του HIV/AIDS και των ανθρώπων που ζουν με τον ιό, συνεχίζουν να επηρεάζουν το δημόσιο λόγο, με συνέπεια την καλλιέργεια στερεοτυπικών αντιλήψεων και συμπεριφορών διάκρισης και αποκλεισμού. Η μεγάλη πρόκληση συνίσταται στο να δώσουμε πειστικές και καθαρές απαντήσεις σε αυτά τα στερεότυπα, με ενεργό συμμετοχή στη δημόσια σφαίρα και παρεμβατική διάθεση, μέσα από την ενημέρωση, την ευαισθητοποίηση και την εκπαίδευση.

Μέσα από την πλατφόρμα συνεργασίας που δημιουργήσαμε, προωθήσαμε πρωτοβουλίες και δημόσιες παρεμβάσεις διεκδίκησης δικαιωμάτων και διάχυσης της ορθής πληροφόρησης, προσανατολισμένες τόσο προς το γενικό πληθυσμό, όσο και προς ευάλωτες κοινωνικές ομάδες:

- Άτομα που ζουν με HIV/AIDS
- Άνδρες που κάνουν σεξ με άνδρες (Α.Σ.Α.)
- Χρήστες Ενδοφλέβιων Ναρκωτικών (Χ.Ε.Ν.)
- Κρατούμενοι - αποφυλακισμένοι
- Εργαζόμενοι/ες στο σεξ
- Πρόσφυγες - μετανάστες

ΑΛΛΑΖΟΝΤΑΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ
ΥΠΗΡΕΤΗΣΕ
ΤΟ ΕΡΓΟ

Η ενδυνάμωση της συμμετοχής των ανθρώπων που ζουν με HIV στη διαμόρφωση τόσο των πολιτικών που τους αφορούν, όσο και των κοινωνικών αντιλήψεων που επηρεάζουν τη ζωή τους, αποτέλεσαν ένα βασικό άξονα στόχευσης των κοινών πρωτοβουλιών μας. Μέσω ενός συντονισμένου πλέγματος τεκμηριωμένων παρεμβάσεων, η πλατφόρμα συνεργασίας ανέλαβε τις παρακάτω ενέργειες και πρωτοβουλίες:

- Παρακολούθηση και παρεμβάσεις στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, με σκοπό την καταπολέμηση των στερεοτύπων που ακολουθούν το HIV/AIDS και την αντιμετώπιση του στίγματος, του ρατσισμού και των διακρίσεων
- Επικοινωνία με φορείς της Πολιτείας που διαμορφώνουν τις πολιτικές που αφορούν τους ανθρώπους που ζουν με HIV/AIDS, με σκοπό την προάσπιση των δικαιωμάτων τους
- Επιμόρφωση μέσω σεμιναρίων-εργαστηρίων των διαμορφωτών της κοινής γνώμης όπως οι δημοσιογράφοι και της δημόσιας σφαίρας εν γένει όπως πολιτικοί και αξιωματούχοι

ΑΛΛΑΖΟΝΤΑΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ
ΤΟΥ
ΣΤΙΓΜΑΤΟΣ

Το στίγμα που συνοδεύει το HIV/AIDS σχετίζεται με την προκατάληψη, την αρνητική στάση ή/και την κακοποίηση προς τους ανθρώπους που ζουν με τον ιό. Οι συνέπειες του στιγματισμού και των διακρίσεων είναι πολλές και ποικίλες. Πολλοί άνθρωποι απομονώνονται ή δέχονται επιθετική συμπεριφορά από την οικογένεια, τους συνομηλικούς και το ευρύτερο περιβάλλον, ενώ άλλοι έρχονται αντιμέτωποι με διακρίσεις στους τομείς της υγείας και της παιδείας, που αντανακλώνται σε παραβιάσεις θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και σε άσκηση ψυχολογικής βίας. Όλες οι παραπάνω παράμετροι έχουν ως κοινό παρανομαστή την περαιτέρω επιβάρυνση της πρόσβασης σε υπηρεσίες που σχετίζονται με την πρόληψη, την τακτική εξέταση, τη θεραπεία και την ιατρική παρακολούθηση.

Γιατί το HIV/AIDS είναι συνυφασμένο με το στίγμα

Ο φόβος γύρω από την αναδυόμενη επιδημία του HIV στη δεκαετία του 1980, όταν ελάχιστες πληροφορίες ήταν ευρέως γνωστές σχετικά με τον ιό επέτεινε την απομόνωση και την περιθωριοποίηση όσων είχαν εκτεθεί στον HIV, λόγω του φόβου της μετάδοσης.

Αν και πολύ σύντομα η ιατρική επιστήμη τεκμηρίωσε και επιβεβαίωσε τους τρόπους μετάδοσης και μη μετάδοσης του ιού, ο HIV είχε ήδη εμποτιστεί με στερεοτυπικά στοιχεία ηθικολογικών, θρησκευολογικών και κοινωνιολογικών προσεγγίσεων, με αποτέλεσμα ο φόβος να εξακολουθεί σε ένα βαθμό να υφίσταται και σήμερα και να επιτείνει τον κοινωνικό αποκλεισμό των ανθρώπων που ζουν με τον ιό.

Ο φόβος αυτός αποκρυσταλλώνεται στις παρακάτω στάσεις και αντιλήψεις:

- Ο HIV και το AIDS αποτελούν απειλητικές καταστάσεις για τη ζωή και σχετίζονται σαφώς με το θάνατο
- Ο HIV σχετίζεται με συμπεριφορές που η κοινωνία ή η ηθική αποδοκιμάζουν, όπως η ομοφυλοφιλία, η χρήση ναρκωτικών, η σεξουαλική εργασία ή η απιστία
- Ο HIV μεταδίδεται κυρίως μέσω της σεξουαλικής επαφής ή της κοινής χρήσης συνέργων για ναρκωτικές ουσίες, θέματα τα οποία εξακολουθούν να είναι ταμπού σε πολλές κοινωνίες
- Ιδίως κατά τις δύο πρώτες δεκαετίες εμφάνισης του ιού, το HIV/AIDS ήταν συνυφασμένο για σημαντική μερίδα του πληθυσμού με την ατομική ανευθυνότητα ή με την «αποκλίνουσα» σεξουαλική συμπεριφορά

Στίγμα και ευάλωτες κοινωνικές ομάδες

Ευάλωτες στον HIV ομάδες είναι οι πληθυσμοί που πλήττονται δυσανάλογα από τον ιό, όπως οι άνδρες που κάνουν σεξ με άνδρες, οι χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών και οι εργαζόμενοι στο σεξ.

Το πρόσωπο του στίγματος ποικίλλει ανάλογα με τους κυριάρχους τρόπους μετάδοσης σε κάθε χώρα ή περιοχή. Για παράδειγμα στην υποσαχάρια Αφρική, το ετεροφυλόφιλο σεξ είναι η κύρια οδός επιπολασμού του ιού, γεγονός που μετατοπίζει τους παράγοντες στιγματοποίησης, κυρίως στη συχνή εναλλαγή συντρόφων και στην εργασία στο σεξ¹.

1. Stigma Research (2004) 'Outsider status: Stigma and discrimination experienced by Gay men and African people with HIV'

Σε αυτό το πλαίσιο, οι άνθρωποι που ζουν με HIV/AIDS περιθωριοποιούνται, όχι μόνο από την κοινωνία, αλλά και τους παρόχους υπηρεσιών που απαιτούνται για την προστασία της υγείας και της ζωής τους. Τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο², όσο και στην Ελλάδα βάσει των επιδημιολογικών στοιχείων του ΚΕΕΛΠΝΟ³, το 50% των νέων περιστατικών έκθεσης στον ιό HIV αφορούν σε άτομα που ανήκουν σε κοινωνικά ευάλωτες ομάδες.

Πως επηρεάζει το στίγμα την αντιμετώπιση του HIV

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας περιγράφει το φόβο του στιγματισμού και των διακρίσεων ως την κύρια παράμετρο που ωθεί τους ανθρώπους στην απροθυμία να εξεταστούν, να αποκαλύψουν ότι ζουν με τον ιό στο περιβάλλον τους και να λάβουν αντιρετροϊκή θεραπεία⁴.

Σύμφωνα με μελέτη που επικείμενησε την ποσοτικοποίηση των εκφάνσεων του στίγματος που βιώνουν οι άνθρωποι που ζουν με HIV, τα άτομα με υψηλό δείκτη στιγματοποίησης είχαν τέσσερις φορές περισσότερες πιθανότητες να αναφέρουν κακή πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, φροντίδας και περίθαλψης⁵. Αυτή η αντίστροφως ανάλογη σχέση στίγματος και πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας έχει άμεση επίπτωση στον επιπολασμό του ιού παγκοσμίως και στον αριθμό των θανάτων που σχετίζονται ή προκαλούνται από το AIDS.

Η απροθυμία ή η επιφύλαξη ενός ατόμου να εξεταστεί για HIV, σημαίνει ότι περισσότεροι άνθρωποι έχουν διαγνωστεί καθυστερημένα, με σημαντικές συνέπειες για την υγεία τους και για τη δημόσια υγεία, δεδομένου ότι στον HIV η θεραπεία είναι ένα από τα πιο κρί-

σιμα εργαλεία αποτροπής μετάδοσης του ιού και συνεπώς πρόληψης. Προσπίζοντας σε κάθε περίπτωση τη θεμελιώδη αρχή της εθελοντικής εξέτασης, η καταπολέμηση του στίγματος και η ευαισθητοποίηση του πληθυσμού για θέματα HIV/AIDS αναδεικνύονται σε κυρίαρχα μέσα περιορισμού της επιδημίας του φόβου, που αποτυπώνει την κοινωνική διάσταση του HIV/AIDS.

Πως επηρεάζει το στίγμα τους ανθρώπους που ζουν με HIV

Το στίγμα και οι διακρίσεις που σχετίζονται με το HIV/AIDS έχουν παγκοσμίως πολλά κοινά χαρακτηριστικά, παρόλο που εκδηλώνονται με διαφορετικούς τρόπους και σε διαφορετικό βαθμό, ανάλογα με τις ιδιαίτερες συνθήκες της κάθε χώρας, της κάθε κοινότητας, της κάθε θρησκευτικής ομάδας κ.λπ.

Μελέτη του Διεθνούς Κέντρου Έρευνας για τις Γυναίκες (ICRW) κατέδειξε τις πιθανές συνέπειες του στίγματος που σχετίζεται με τον HIV⁶:

- Απώλεια εργασίας ή εισοδήματος και επιδείνωση του βιοτικού επιπέδου
- Επιπτώσεις στις διαπροσωπικές και κοινωνικές σχέσεις
- Προβληματική πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, πρόνοιας και περίθαλψης
- Απώλεια της ελπίδας και αίσθημα αναξιοσύνης και απαξίωσης

2. The Lancet (2014) 'HIV: science and stigma'

3. ΚΕΕΛΠΝΟ, Επιδημιολογική Επιτήρηση του HIV/AIDS 2014

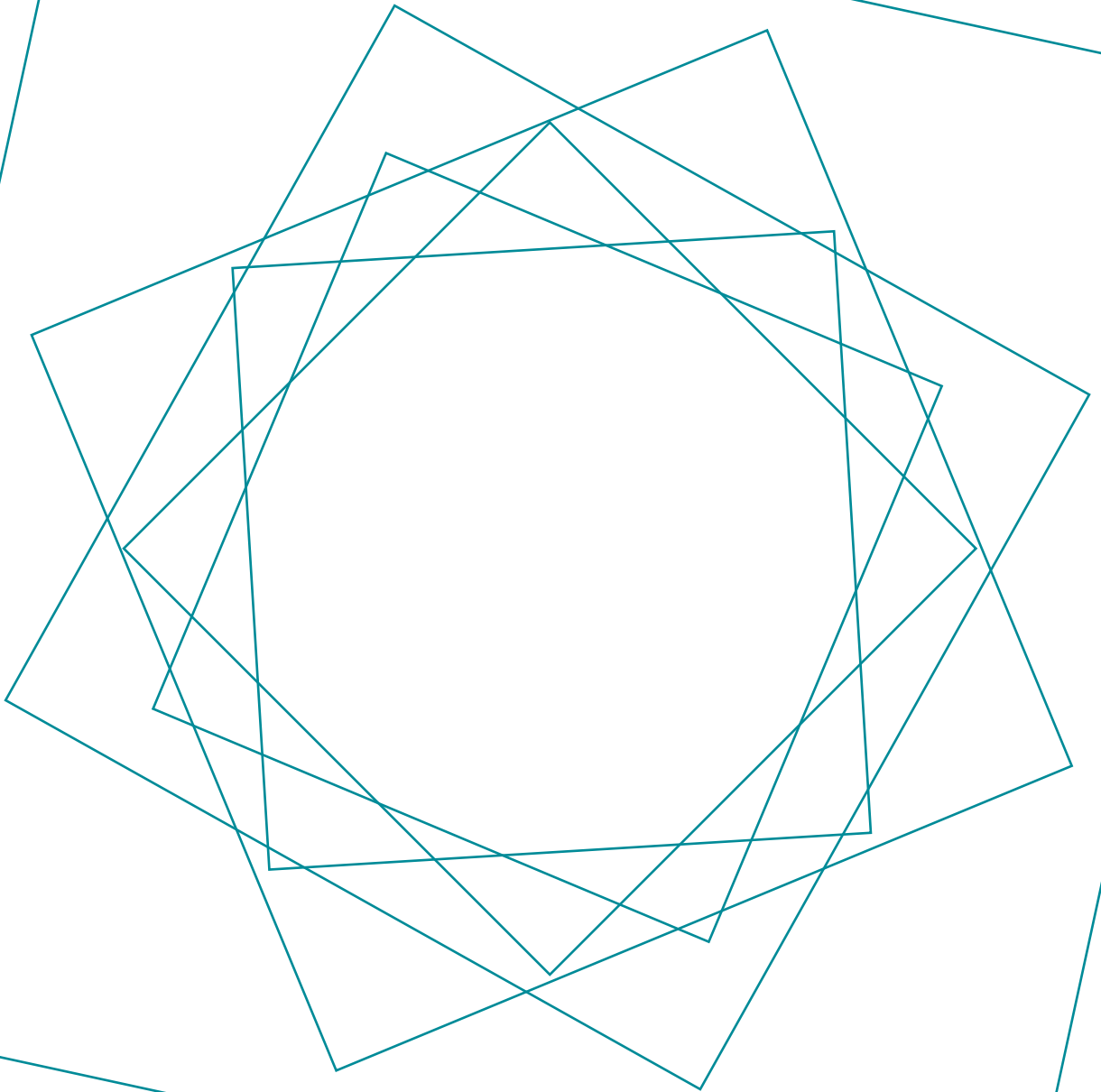
4. WHO (2011) 'Global HIV/AIDS Response: Epidemic update and health sector progress towards Universal Access: Progress report 2011'

See more at: http://www.avert.org/professionals/hiv-social-issues/stigma-discrimination#footnote4_yh6nc2t

5. Sayles J et al (2009, October), 'The Association of Stigma with Self-Reported Access to Medical Care and Antiretroviral Therapy Adherence in Persons Living with HIV/AIDS' Journal of General Internal Medicine

6. ICRW (2005), 'HIV-related stigma across contexts: common at its core' - See more at: http://www.avert.org/professionals/hiv-social-issues/stigma-discrimination#footnote4_yh6nc2t

ΠΡΟΑΣΠΙΖΟΝΤΑΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Αυτοστιγματισμός / Εσωτερικευμένο στίγμα

Ο αυτοστιγματισμός έχει εξίσου αρνητικές συνέπειες για την ψυχική υγεία των ανθρώπων που ζουν με HIV, σε σύγκριση με τις διακρίσεις που υφίστανται από εξωγενείς παράγοντες, όπως το κοινωνικό περιβάλλον. Αν το στίγμα περιγράφεται ως περιθωριοποίηση ή απόρριψη, η αυτοστιγματοποίηση μπορεί να περιγραφεί ακριβώς ως ο φόβος της ενδεχόμενης περιθωριοποίησης ή απόρριψης, που διατηρεί ή ενισχύει το τείχος της σιωπής και της ενοχής και επηρεάζει σημαντικά την εμπιστοσύνη των ανθρώπων προς δομές που παρέχουν υπηρεσίες πρόληψης, εξέτασης και υποστήριξης.

Πηγές αναπαραγωγής διακρίσεων

Το στίγμα του HIV οδηγεί σε διακρίσεις και περιθωριοποίηση μέσω διαφόρων εκφάνσεών τους όπως οι απαγορεύσεις ταξιδιού, μετανάστευσης, εργασίας ή η περιορισμένη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας.

Πολιτεία

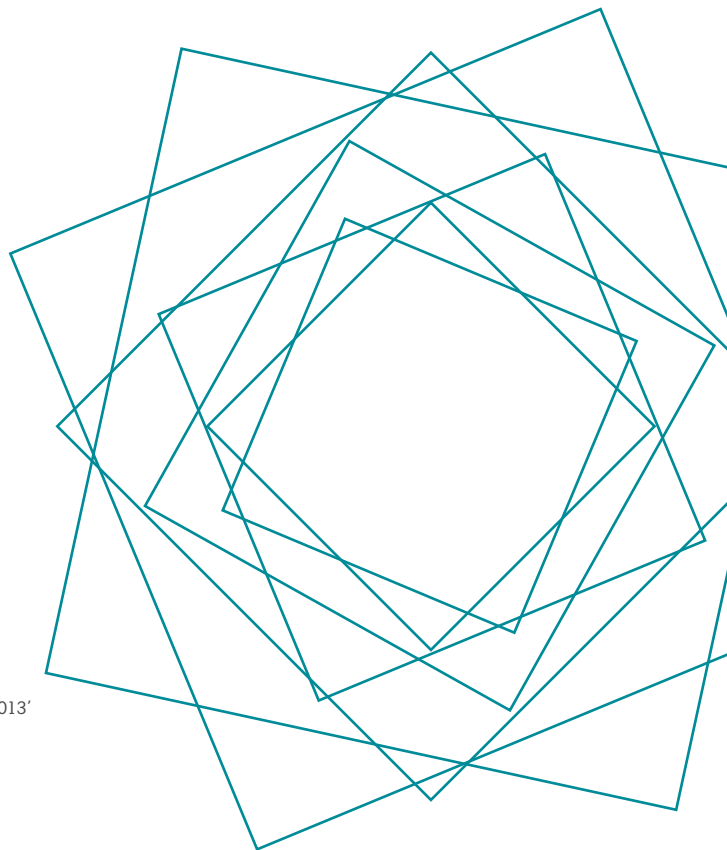
Διακρίσεις, νόμοι, πρακτικές και πολιτικές που εφαρμόζονται από την πολιτεία μπορούν να εντείνουν την απομόνωση και τον αποκλεισμό των ανθρώπων που ζουν με HIV, ενισχύοντας το στίγμα που περιβάλλει την κοινωνική διάσταση του ιού.

Το 2014, το 64% των χωρών που υποβάλλουν ετήσια έκθεση στο UNAIDS είχε θεσπισμένη κάποια μορφή νομοθεσίας για την προστασία των ανθρώπων που ζουν με HIV και την προάσπιση των δικαιωμάτων τους⁷.

Ωστόσο, η ποινικοποίηση πρακτικών ή ακόμα και ολόκληρων κοινωνικών ομάδων εξακολουθεί να είναι διαδεδομένη, καθώς το 60% των χωρών που υπέβαλαν εκθέσεις ανέφεραν ότι εφαρμόζουν νόμους, κανονισμούς

ή πολιτικές που ουσιαστικά δημιουργούν εμπόδια στην παροχή αποτελεσματικών υπηρεσιών πρόληψης και θεραπείας για το HIV/AIDS⁸. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός πως 75 χώρες σε όλο τον κόσμο αντιμετώπιζαν το 2015 την ομοφυλοφιλία ως έγκλημα⁹.

Σε αυτό το διεθνές περιβάλλον, το 2014 το Παγκόσμιο Συνέδριο για το AIDS που έλαβε χώρα στη Μελβούρνη, αναγνώρισε την επιτακτική ανάγκη ανάδειξης του προβλήματος του στίγματος και έθεσε την εξάλειψη των διακρίσεων στο επίκεντρο των εργασιών του, με σύνθημα «κανείς να μη μείνει πίσω» διακηρύσσοντας πως ο περιορισμός των στιγματικών στάσεων και αντιλήψεων αποτελεί κυρίαρχο συστατικό στοιχείο για τον περιορισμό του επιπολασμού του ιού παγκοσμίως¹⁰.

7. UNAIDS (2015) 'How AIDS changed everything'

8. UNAIDS (2013) 'Global Report 2013: UNAIDS report on the global AIDS epidemic 2013'

9. ILGA (2015) 'State Sponsored Homophobia'

10. UNAIDS (2014) 'AIDS 2014'

Σχετικά Παραδείγματα

- Η Ελλάδα κατήργησε μόλις τον Απρίλιο του 2015 την Υγειονομική Διάταξη 39Α/2012, που με το πρόσχημα του περιορισμού της διάδοσης λοιμωδών νοσημάτων, αφενός μεν περιόριζε σειρά θεμελιωδών δικαιωμάτων όπως τα προσωπικά δεδομένα, το ιατρικό απόρρητο, η εθελοντική εξέταση κ.λπ., αφετέρου δε στοχοποίησε ευάλωτες ομάδες όπως οι χρήστες ναρκωτικών, οι εργαζόμενοι/ες στο σεξ και οι μετανάστες
- Η Ρωσία απαγορεύει τις πρωτοβουλίες μείωσης της βλάβης για τους χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών¹¹
- Το 2014, η Ουγκάντα ψήφισε εκ νέου την ποινικοποίηση της ομοφυλοφιλίας¹²
- Η κινεζική κυβέρνηση επιβάλλει υποχρεωτική εξέταση για HIV σε όσους αιτούνται βίζα για άδεια παραμονής άνω των έξι μηνών¹³

Υπηρεσίες υγείας

Οι εσφαλμένες αντιλήψεις για τη δημόσια υγεία, η παραβίαση του απορρήτου, το στίγμα και οι συνακόλουθες κοινωνικές διακρίσεις, οδηγούν συχνά τους ανθρώπους που ζουν με HIV στην απομόνωση. Κρίσιμο ρόλο στην αποτροπή της περιθωριοποίησής τους διαδραματίζουν οι επαγγελματίες υγείας, οι οποίοι πρέπει να είναι πλήρως ενήμεροι για τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις τους ως αρωγοί και συμπαραστάτες των ασθενών.

Η υγειονομική περίθαλψη συχνά δεν είναι εμπιστευτική, ενέχει κριτική σχετικά με την κατάσταση της υγείας του ατόμου που ζει με HIV, με τη συμπεριφορά, με το σεξουαλικό προσανατολισμό ή με την ταυτότητα φύλου. Αυτές οι στάσεις και αντιλήψεις συχνά τροφοδοτούνται από την άγνοια των επαγγελματιών υγειονομικής φροντίδας και περιθάλψης αναφορικά με τους τρόπους μετάδοσης του ιού.

Ο στιγματισμός αποτρέπει πολλούς ανθρώπους από το να είναι ειλικρινείς προς το γιατρό ή άλλον επαγγελματία υγείας όταν ζητούν ιατρική βοήθεια, καθώς συχνά φοβούνται την αντίδραση που θα αντιμετωπίσουν με την παραδοχή ότι είναι ομοφυλόφιλοι, εργαζόμενοι στο σεξ ή χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών.

Για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος, οι εργαζόμενοι στους κλάδους που σχετίζονται με την υγειονομική περίθαλψη θα πρέπει να λαμβάνουν σχετική εκπαίδευση και κατάρτιση, προκειμένου να περιορίζονται ή ιδανικά να εξαλείφονται στιγματικές συμπεριφορές που έχουν αρνητική επίδραση στην ποιότητα και στην αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών που λαμβάνουν οι ασθενείς. Η διαδικασία αυτή θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να έχει σκοπό τον αποκλεισμό των ηθικολογικών ή άλλα υποκειμενικών κριτηρίων προσέγγισης του ατόμου.

11. StoptheDrugWar.org (2014, March 26) 'Crisis Looms for Addicts as Russia Bans Methadone in Crimea'

12. CNN (February, 2014) 'Uganda's President Museveni signs controversial anti-gay bill into law'

13. HIV Travel, 'China - Regulations on Entry, Stay and Residence for PLHIV'

Σχετικά Παραδείγματα

- Η ποινικοποίηση των υποθέσεων, όπως για παράδειγμα η υπόθεση δίωξης νεαρού αιμοδότη που μετέδωσε ακούσια τον ιό στην Ελλάδα, είναι σαφές πως δεν οδηγεί στα επιθυμητά αποτελέσματα, δηλαδή στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ασθενών, στη μείωση του ρυθμού εξάπλωσης του ιού HIV και συνεπώς στην προστασία της δημόσιας υγείας¹⁴
- Μελέτες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας στην Ινδία, στην Ινδονησία, στις Φιλιππίνες και στην Ταϊλάνδη κατέδειξαν πως το 34% των ερωτηθέντων ανέφεραν παραβίαση του ιατρικού απορρήτου από εργαζόμενους σε υπηρεσίες υγείας¹⁵

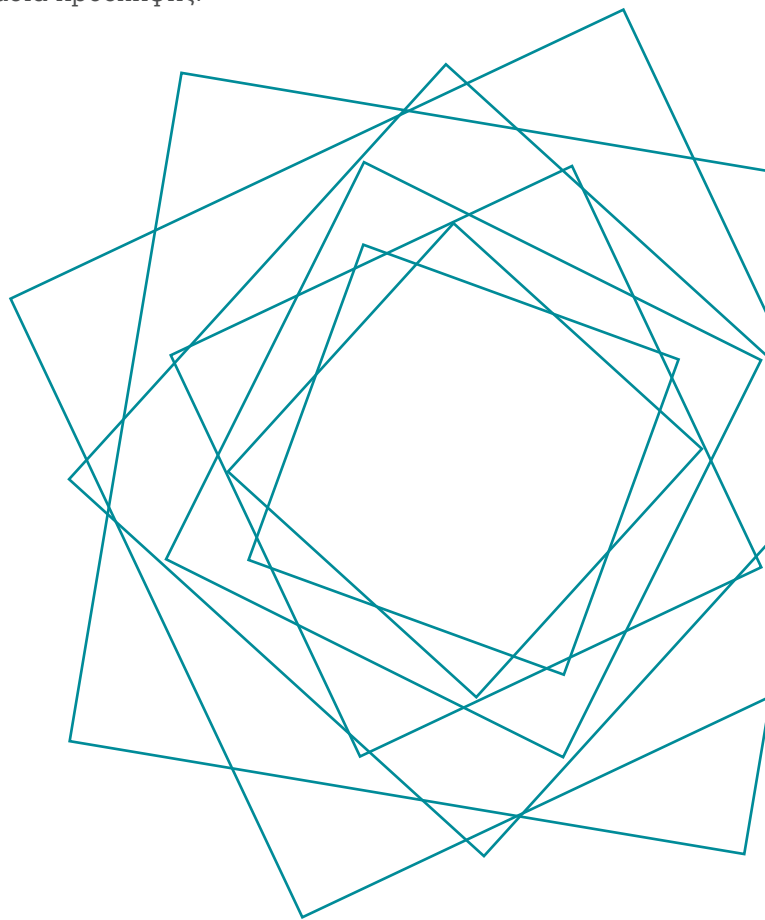
Εργασία

Στον εργασιακό χώρο, τα άτομα που ζουν με HIV συχνά υφίστανται την απομόνωση ή την περιθωριοποίηση από τους συναδέλφους, τους προϊσταμένους ή τον εργοδότη τους. Με τον περιορισμό του στίγματος στο χώρο εργασίας μέσω της εκπαίδευσης και της ευαισθητοποίησης ή της παροχής δυνατότητας δωρεάν εξέτασης, η ποιότητα ζωής και συνεπώς το επίπεδο παραγωγικότητας των εργαζομένων μπορούν να βελτιωθούν σημαντικά.

Η θεμελιώδης αρχή πως κάθε άτομο που ζει με HIV/AIDS θα πρέπει να παραμένει ισότιμο μέλος της κοινωνίας με δικαίωμα σε ίσες ευκαιρίες και στην αγορά εργασίας, αμφισβητείται έντονα στην πράξη σε παγκόσμιο επίπεδο. Η αποκάλυψη στον εργοδότη ή στους συναδέλφους ότι ο εργαζόμενος είναι οροθετικός, ακολουθείται συχνά από δυσμενείς συνέπειες για αυτόν, όπως η απόλυση, η απομόνωση, η ψυχολογική πίεση, η έλλειψη ίσων ευκαιριών ανέλιξης στην ιεραρχία κ.λπ.

Η δύσκολη ισορροπία ανάμεσα στη ρατσιστική διάκριση και στην εργασία σύμφωνα με τις δυνατότητες του οροθετικού ατόμου που υπαγορεύονται από την κατάσταση της υγείας του, καθώς επίσης και η «εύκολη» λύση της απόλυσης με το πρόσχημα της μειωμένης απόδοσης ή παραγωγικότητας, καθιστούν συχνά το νομοθετικό πλαίσιο προστασίας των εργασιακών τους δικαιωμάτων ουσιαστικά ανενεργό.

Από την άλλη πλευρά, πολλές χώρες παγκοσμίως προωθούν ή σιωπηρά ανέχονται την υποχρεωτική εξέταση αντισωμάτων για τον ιό HIV, ως προϋπόθεση στη διαδικασία πρόσληψης.

14. Συνήγορος του Πολίτη (Ιούλιος 2007) «Περίθαλψη ασθενών και φορέων HIV – AIDS»

15. WHO (2008) 'Towards Universal Access: Scaling up priority HIV/AIDS interventions in the health sector: Progress report 2008'

Σχετικά Παραδείγματα

- Μόλις το 2012, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καταδίκασε με απόφασή του την Ελλάδα δικαιώνοντας υπάλληλο που απολύθηκε επειδή αποκαλύφθηκε η οροθετικότητα του στην εταιρεία, σε αντίθεση με την απόφαση που είχε εκδώσει ο Άρειος Πάγος, ο οποίος είχε δικαιώσει τον εργοδότη
- Η κινεζική εθνική πολιτική για την πρόσληψη δημοσίων υπαλλήλων ορίζει πως όσοι εμφανίζουν νοσήματα όπως γονόρροια, σύφιλη, μαλακό έλκος, ιογενές λεμφο-κοκκίωμα, κονδυλώματα, έρπη των γεννητικών οργάνων ή έχουν εκτεθεί στον ιό HIV θα πρέπει να αποκλείονται από τις σχετικές διαδικασίες πρόσληψης¹⁶
- Το 2013, κινεζικό δικαστήριο επίδικασε αποζημίωση σε πολίτη που είχε καταθέσει αγωγή κατά σχολείου που τον απέλυσε όταν αποκάλυψε την οροθετικότητά του. Η απόφαση αυτή αποτέλεσε ένα σημαντικό εργαλείο πίεσης για την άρση της υποχρεωτικής εξέτασης ως προϋπόθεσης πρόσληψης ή συνέχισης της εργασίας στη χώρα¹⁷

Το στίγμα στο οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον

Το στίγμα και οι διακρίσεις που βιώνουν οι άνθρωποι που ζουν με HIV/AIDS σε οικογενειακό και κοινωνικό επίπεδο αναγκάζει συχνά άτομα να εγκαταλείψουν το σπίτι τους, να μεταβάλουν καθημερινές συνήθειες εκπαιδευτικής, οικονομικής ή κοινωνικής φύσης και τα καθιστούν πιο ευάλωτα στη λεκτική ή σωματική κακοποίηση.

Αντίστοιχα, στιγματικές στάσεις και αντιλήψεις παρατηρούνται και εντός κοινωνικών ομάδων που είναι οι ίδιες θύματα διακρίσεων όπως οι ομοφυλόφιλοι άνδρες και γυναίκες. Το στίγμα εντός των συγκεκριμένων κοινοτήτων λαμβάνει χαρακτηριστικά περιθωριοποίησης ή μη αποδοχής των οροθετικών ατόμων και παλαιότερα τροφοδοτούνταν ακόμα και από τις παρενέργειες των αντιρετροϊκών φαρμάκων στην εξωτερική εμφάνιση του ατόμου, όπως η λιποδυστροφία¹⁸.

Περιορισμοί μετακίνησης και εγκατάστασης

Το Σεπτέμβριο του 2015, 35 χώρες παγκοσμίως είχαν θεσπισμένη νομοθεσία που περιορίζει την είσοδο, διανομή ή παραμονή ανθρώπων που ζουν με HIV. Η Λιθουανία είναι το πιο πρόσφατο παράδειγμα χώρας που ήρε τους περιορισμούς αυτούς το καλοκαίρι του 2015¹⁹.

Οι περιορισμοί μπορεί να περιλαμβάνουν την υποχρέωση αποκάλυψης της οροθετικότητας ή την υποχρεωτική εξέταση και την απέλαση των ατόμων που εντοπίζονται να έχουν εκτεθεί στον ιό²⁰.

16. ILO (2010) 'HIV and AIDS related employment discrimination in China'
17. Talha Khan Burki (2011) 'Discrimination against people with HIV persists in China', The Lancet, 377

18. Brady M. et al (2011) 'HIV-related stigma within communities of gay men: a literature review' AIDS Care

19. UNAIDS (2015, September) 'Lithuania confirms no restrictions on entry, stay and residence for people living with HIV'

20. UNAIDS (2011, June) 'Human Rights and Law Team'

ΑΛΛΑΖΟΝΤΑΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ

Η προσέγγιση της κοινωνικής διάστασης του HIV/AIDS υπό το φίλτρο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων συμβάλει καθοριστικά στον περιορισμό της εξάπλωσής του, καθώς όπως σημειώθηκε παραπάνω, το στίγμα αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά εμπόδια για την πρόσβαση στην εξέταση και στη θεραπεία και εν γένει για την πλήρη κοινωνική ενσωμάτωση του ατόμου.

Σε αυτή την κατεύθυνση και με ένα πλέγμα συντονισμένων και επιστημονικά τεκμηριωμένων παρεμβάσεων παρακολούθησης και αξιολόγησης του έργου της κυβέρνησης, της βουλής, των αρμόδιων κρατικών φορέων και των αρχών της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και των δημοσιεύσεων που παρουσιάζονται στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο και αναφέρονται σε αυτό το θέμα, το έργο «Ο HIV στη Δημόσια Σφαίρα» επιχειρήσει να συμβάλει στην ενίσχυση του δημόσιου διαλόγου και στην αύξηση της ορατότητας των ανθρώπων που ζουν με HIV/AIDS.

Από το Σεπτέμβριο του 2014 έως και το Δεκέμβριο του 2015, οι τρεις οργανώσεις που συμμετέχουμε στην πλατφόρμα συνεργασίας υλοποίησαν τις παρακάτω δραστηριότητες:

- Στις 21 Οκτωβρίου 2014, με αφορμή το περιστατικό διαπόμπευσης γυναίκας στη Μυτιλήνη, αποστείλαμε ανοιχτή επιστολή προς τον Πρόεδρο του ΛΑ.Ο.Σ. κ. Γιώργο Καρατζαφέρη, για τις φράσεις «γυμνό ηλεκτροφόρο καλώδιο» και «ό,τι ακουμπούσε το κόλλαγε AIDS» που χρησιμοποίησε κατά τη διάρκεια συνέντευξης στον τηλεοπτικό σταθμό ANTI
- Στις 13 Νοεμβρίου 2014 έλαβε χώρα η εναρκτήρια εκδήλωση παρουσίασης του Έργου, στην Αίθουσα Εκδηλώσεων του βιβλιοπωλείου «ΙΑΝΟΣ».
- Στις 18 Νοεμβρίου 2014, αποστείλαμε ανοιχτή επιστολή προς τον τότε Υπουργό Παιδείας κ. Ανδρέα Λοβέρδο με αφορμή δημοσίευση στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευ-

μάτων, με θέμα «Υποτροφίες Αιγύπτου για το ακαδημαϊκό έτος 2015», του Μορφωτικού Κέντρου της Πρεσβείας της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου στην Αθήνα, στην οποία συμπεριλαμβάνονταν ως προϋπόθεση για την απόδοση υποτροφίας η εξέταση για HIV, κάτι που αντίκεινται απόλυτα στην ελληνική νομοθεσία και συνιστά κατάφωρη παραβίαση του ιατρικού απορρήτου και του οφειλόμενου σεβασμού στα προσωπικά δεδομένα και στην προσωπικότητα του ατόμου

- Στις 29 Νοεμβρίου 2014, αποστείλαμε ανοιχτή επιστολή προς το δημοσιογράφο της εφημερίδας «Καθημερινή» κ. Πάσκο Μανδραβέλη με αφορμή άρθρο του που δημοσιεύθηκε στο φύλλο της 26ης Νοεμβρίου 2014 με τίτλο «Τα προσωπικά δεδομένα στο Μικρολίμανο». Στην απαντητική επιστολή επιχειρηματολογήσαμε πως σε αντίθεση με όσα υποστηρίζει ο κ. Μανδραβέλης, η ιδιωτικότητα δε σταματά στο κατώφλι του σπιτιού του κάθε πολίτη. Αντίθετα, ακόμα και στο δημόσιο χώρο, ο καθένας από εμάς μπορεί να φέρει μαζί του στοιχεία ευαίσθητα και προσωπικά, στα οποία ευλόγως δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση τρίτοι
- Στις 19 Δεκεμβρίου 2014, διοργανώσαμε σεμινάριο για τα στελέχη της τοπικής αυτοδιοίκησης με θέμα «HIV: Γνώση - Αντιλήψεις - Δικαιώματα» με στόχο την πληρέστερη ενημέρωσή τους σχετικά με το HIV/AIDS, την ορθή αντιμετώπισή του, καθώς και τα δικαιώματα των συνανθρώπων μας που ζουν με HIV/AIDS
- Στις 24 Δεκεμβρίου 2014, αποστείλαμε επιστολή προς το Διοικητή του Νοσοκομείου Ρόδου για να μεταφέρουμε την ανησυχία μας για το θέμα της έλλειψης αντιρετροϊκών φαρμάκων, με αφορμή άρθρο που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «Η Ροδιακή» στις 19 Δεκεμβρίου 2014, με τον τίτλο «Χωρίς φάρμακα οι οροθετικοί»

- Στις 14 Ιανουαρίου 2015 αποστείλαμε κοινή επιστολή προς τον κ. Λάμπρο Παπαγεωργίου, γενικό διευθυντή του τηλεοπτικού σταθμού «Kontra Channel» σχετικά με την αναφορά του κ. Κωνσταντίνου Πλεύρη, σε εκπομπή που προβλήθηκε στις 7 Ιανουαρίου 2015 ότι «ο παναριστερισμός μέσα στην Ελλάδα έχει μεταλλαχθεί όπως πολύ ευφυώς έγραψε ο κύριος Κοσιώρης και παρουσιάζεται με χίλια δύο πρόσωπα, είναι σαν τον ιό του AIDS και σαν τον έμπολα που μεταλλάσσονται και δεν τους πιάνει κανένα αντιβιοτικό». Με την επιστολή ζητήσαμε τον προσδιορισμό συνάντησης για να συζητήσουμε σχετικά με το χειρισμό θεμάτων HIV/AIDS στη δημόσια σφαίρα
- Στις 18 Φεβρουαρίου 2015 αποστείλαμε ανοιχτή επιστολή προς την εφημερίδα «Η Πράσινη» προκειμένου να επισημάνουμε μία ανακριβή αναφορά που περιλήφθηκε στο άρθρο με τίτλο «Ανάπτυξη της Εκπόρνευσης στα Χρόνια του Μνημονίου» που δημοσιεύθηκε στο φύλλο της 9ης Φεβρουαρίου 2015. Ο συντάκτης του συγκεκριμένου άρθρου ισχυριζόταν πως «το AIDS στην Ελλάδα αυξήθηκε τα τελευταία χρόνια κατά 200% αποκλειστικά λόγω της οικονομικής κρίσης». Η οικονομική κρίση σαφώς συνετέλεσε στον περιορισμό των μέτρων πρόληψης, ωστόσο υπήρξαν πολλοί άλλοι παράγοντες που συμπληρωματικά προκάλεσαν την επιδημική έκρηξη στους χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών την τριετία 2011-2013
- Την ίδια ημέρα αποστείλαμε ανοιχτή επιστολή προς την ιστοσελίδα «greekmagazino.net» με αφορμή το άρθρο με τίτλο «Σοκ για το ελληνικό θέατρο! Πασίγνωστη ηθοποιός πάσχει από AIDS» που δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα την 1η Φεβρουαρίου 2015, όπου μέσα σε μερικές γραμμές συμπυκνώνονταν μία σειρά από στερεοτυπικές προσεγγίσεις του HIV/AIDS
- Στις 24 Φεβρουαρίου 2015 αποστείλαμε ανοιχτή επιστολή προς ολλανδικό τηλεοπτικό σταθμό με αφορμή αναφορά σε βίντεο που σατίριζε τον Έλληνα υπουργό οικονομικών περί μετάδοσης του HIV μέσω χειραψίας
- Την ίδια ημέρα αποστείλαμε ανοιχτή επιστολή προς την ιστοσελίδα «onmed.gr» με αφορμή το άρθρο με τίτλο «HIV: Δείτε πώς εξελίσσεται σε AIDS» που δημοσιεύθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2015, όπου παρουσιάζονταν με ακρίβεια ιατρικά χαρακτηριστικά της HIV λοίμωξης και στοιχεία αναφορικά με την πορεία προς το τελικό στάδιο της νόσου, δηλαδή το AIDS. Ωστόσο έλειπε ένα κρίσιμο στοιχείο που σχετίζεται άμεσα με την εξέλιξη της νόσου και αφορά στην πρόοδο της ιατρικής επιστήμης και στα σύγχρονα αντιρετροϊκά φάρμακα που καθιστούν υπό προϋποθέσεις μη ανικνεύσιμο το ιικό φορτίο του οροθετικού ατόμου
- Στις 20 Φεβρουαρίου 2015 αποστείλαμε επιστολή με αφορμή το άρθρο με τίτλο «Μαρτυρία ΣΟΚ – Dr Robert Gallo: Δημιούργησα το AIDS για να ξεκληρίσω εσκεμμένα την ανθρωπότητα!» που δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα «anatroptionline.gr» στις 16 Φεβρουαρίου 2015, όπου παρουσιαζόταν ένα βίντεο με αναληθή στοιχεία μέσω του οποίου «αποδεικνυόταν» σύμφωνα με το συντάκτη, ότι το AIDS δημιουργήθηκε σε εργαστηριακές συνθήκες και «χρησιμοποιήθηκε για να καθυποτάξει την ανθρωπότητα στον φόβο και να οδηγήσει σε σταδιακή μείωση του παγκόσμιου πληθυσμού»
- Με στοχευμένες και συλλογικές ενέργειες και πρωτοβουλίες που ξεκίνησαν από το 2012 αλλά εντάθηκαν στο πλαίσιο του έργου, επιτύχαμε τον Απρίλιο του 2015 την κατάργηση της υγειονομικής διάταξης 39Α/ 2012 «για τον περιορισμό της διάδοσης λοιμωδών νοσημάτων», η εφαρμογή της οποίας

πριν από τρία χρόνια προκάλεσε την υποχρεωτική εξέταση και τη δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων οροθετικών γυναικών

- Στις 12 Μαΐου 2015 αποστείλαμε κοινή ανοιχτή επιστολή προς το Βουλευτή Ηρακλείου του ΣΥΡΙΖΑ κ. Μιχελογιαννάκη, με αφορμή την παρουσία και τις δηλώσεις του την προηγούμενη ημέρα στην εκπομπή του κ. Κωνσταντίνου Μπογδάνου στον τηλεοπτικό σταθμό «ΣΚΑΪ», όπου απέδωσε περίπου σε μεταφυσικούς παράγοντες το «θάρρος» ιατρού και μάλιστα λοιμωξιολόγου, να κοινωνήσει από το ίδιο σκεύος που είχαν χρησιμοποιήσει «παιδάκια με AIDS». Στην επιστολή επικαλεστήκαμε την ιδιότητα του εν λόγω βουλευτή ως γιατρού, για να αναδείξουμε την εδώ και δεκαετίες επιστημονικά αποδεδειγμένη παραδοχή πως ο HIV δε μεταδίδεται με το σάλιο, παρά μόνο με τη σεξουαλική επαφή χωρίς προφύλαξη, με τη χρήση κοινής σύριγγας ή άλλου υγειονομικού υλικού κατά τη χρήση ναρκωτικών ουσιών, με κάθετη μετάδοση από την οροθετική μητέρα στο νεογνό και με τη μετάγγιση μολυσμένου αίματος, αν και ο κίνδυνος αυτός έχει ελαχιστοποιηθεί χάρη στην εξέλιξη της τεχνολογίας
- Στις 5 Ιουνίου 2015 πραγματοποιήσαμε συνάντηση εργασίας με τον τότε Πρόεδρο της Διαρκούς Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων κ. Ζερδελή, όπου συμφωνήθηκε η από κοινού ανάληψη πρωτοβουλίας για τη σύγκλιση της με αποκλειστικό θέμα το HIV/AIDS στην Ελλάδα, με τη συμμετοχή εμπλεκόμενων φορέων όπως η Ελληνική Εταιρεία Μελέτης και Αντιμετώπισης του AIDS, το ΚΕΕΛΠΝΟ κ.λπ.
- Στις 29 Σεπτεμβρίου 2015 διοργανώσαμε ειδικό σεμινάριο για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του «DEREE- The American College of Greece». Το σεμινάριο με τίτλο «HIV: Γνώση – Αντιλήψεις – Δι-

καιώματα» περιελάμβανε ενότητες σχετικά με τους τρόπους μετάδοσης του HIV, τα μέσα πρόληψης και τη σημασία της τακτικής εξέτασης και της θεραπείας. Το ενδιαφέρον των φοιτητών προσέλκυσε ιδιαίτερα η παρουσίαση των εξελιγμένων μεθόδων εξέτασης «rapid test» που παρέχονται δωρεάν από την PRAKSIS και από τα Κέντρα Πρόληψης «Checkpoint», ενώ ακολούθησε η βιωματική παρουσίαση των εμπειριών ενός ανθρώπου που ζει με HIV, δίνοντας τροφή για μία ζωντανή συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων

- Την 1η Δεκεμβρίου – Παγκόσμια Ημέρα AIDS παραθέσαμε συνέντευξη τύπου στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων, όπου παρουσιάστηκαν τα τελευταία επιδημιολογικά δεδομένα από εκπρόσωπο του ΚΕΕΛΠΝΟ, ενώ οι τρεις οργανώσεις παρουσίασαν μία συνολική επιτήρηση των κοινωνικών εξελίξεων αναφορικά με το HIV/AIDS στην Ελλάδα και των αντίστοιχων πρωτοβουλιών που έχουν αναληφθεί από την πλευρά των ασθενών και της κοινωνίας των πολιτών. Η συνέντευξη τύπου έκλεισε με τη βράβευση του δημοσιογράφου Δημήτρη Καραγιώργου για τη συμβολή του στην αποστιγματοποίηση των ανθρώπων που ζουν με HIV/AIDS
- Στις 3 Δεκεμβρίου 2015 συμμετείχαμε σε ειδική συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων, όπου συζητήθηκαν τα κύρια ζητήματα που σχετίζονται με το HIV/AIDS στην Ελλάδα σήμερα. Κοινό σημείο αναφοράς αποτέλεσε η αναγκαιότητα χάραξης μιας εθνικής στρατηγικής για θέματα που αφορούν στην πρόληψη, στην έγκαιρη διάγνωση, στην πρόσβαση στη θεραπεία και στην καταπολέμηση του στίγματος

ΑΛΛΑΖΟΝΤΑΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ

ΝΑ ΝΙΚΗΣΟΥΜΕ
ΤΟ ΣΤΙΓΜΑ

Το HIV/AIDS παραμένει στην Ελλάδα ένα θέμα φορτισμένο με μία σειρά από ηθικολογικές προσεγγίσεις και στερεότυπα, όπως επίσης και η σεξουαλική αγωγή εν γένει. Τα τελευταία χρόνια έχουμε κάνει ως κοινωνία κάποια δειλά βήματα προς την αποδοχή και ενσωμάτωση των ανθρώπων που ζουν με HIV, ωστόσο οι προκλήσεις που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε παραμένουν πολλές και σύνθετες.

Η πλατφόρμα συνεργασίας των τριών οργανώσεων αποτέλεσε μία προσπάθεια συντονισμένης παρέμβασης στη δημόσια σφαίρα για θέματα που η ελληνική κοινωνία εκλαμβάνει ως προβλήματα του «άλλου». Ο «άλλος», ο οροθετικός, ο ομοφυλόφιλος, ο χρήστης ουσιών, ο πρόσφυγας ή ο μετανάστης, ο κρατούμενος ή ο αποφυλακισμένος, ο εργαζόμενος στο σεξ, ο διεμφυλικός, δεν έχει συχνά τη δυνατότητα να αρθρώσει δημόσιο λόγο, να διεκδικήσει τα δικαιώματά του, να μοιραστεί τους φόβους και τις ανησυχίες του, να αποτινάξει τα στερεότυπα που τον ακολουθούν και να σπάσει τον κύκλο της απομόνωσης.

Σε αυτό το κείμενο, οι τρεις οργανώσεις επιχειρήσαν με ένα διπλό ρόλο να παρέμβουν στους όρους του δημόσιου διαλόγου για θέματα HIV/AIDS στη χώρα μας. Αφενός προέταξαν σε κάθε στερεοτυπική αναφορά τον ορθό λόγο αντί της σιωπής και αφετέρου προσέγγισαν τους κύριους διαμορφωτές της κοινής γνώμης σε μία αναζήτηση νέων συμμάχων που θα υπηρετήσουν το όραμα της εξάλειψης του στιγματισμού όχι μόνο των οροθετικών ατόμων, αλλά οποιουδήποτε μπορεί να αποτελέσει τον «άλλο».

Η προσπάθεια αυτή απαιτεί επιμονή, επιχειρήματα και συντονισμένες πρωτοβουλίες. Η σύγκλιση για πρώτη φορά της Διαρκούς Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής αποκλειστικά για θέματα HIV και με τη συμμετοχή της ηγεσίας του Υπουργείου Υγείας και όλων των εμπλεκόμενων φορέων, η ανασκευή ανακριβών ή στιγματικών διατυπώσεων από μέσα ενημέρωσης και η δημόσια παρέμβαση φορέων, όπως η τοποθέτηση του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών για τη δήλωση βουλευτή και ιατρού ότι ο HIV μεταδίδεται με το σάλιο, καταδεικνύουν πως τα αντανάκλαστα της κοινωνίας μας μπορούν υπό συνθήκες να ενεργοποιηθούν στην κατεύθυνση της προσέγγισης και ενσωμάτωσης του «άλλου», του κάθε ανθρώπου.

Μια συνεργασία των:

Θετική Φωνή
άνθρωποι+HIV

Το έργο χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Προγράμματος «Είμαστε όλοι Πολίτες», το οποίο είναι μέρος του συνολικού Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του ΕΟΧ για την Ελλάδα. Διαχειριστής Επιχορήγησης του Προγράμματος είναι το **Ίδρυμα Μποδοσάκη**. Στόχος του Προγράμματος είναι η ενδυνάμωση της κοινωνίας των πολιτών στη χώρα μας και η ενίσχυση της κοινωνικής δικαιοσύνης, της δημοκρατίας και της βιώσιμης ανάπτυξης.

